

Val till europaparlamentet 23-26 maj 2019

Prioriteter för EPSU & fasta kommittén för sjukvårdsfrågor och sociala tjänster

1. Inledning

De frågor som står på spel i valet till europaparlamentet (EP) i maj 2019 är mycket viktiga. 2014 var det bara 43 % av 375 miljoner röstberättigade européer som röstade. Trots att detta EP val blir nyckeln till Europas framtid tyder alla tecken på att röstdeltagandet blir lika lågt som förra gången, och att resultatet bli mindre gynnsamt för arbetstagare och mer fientligt till offentliga tjänster. Vi räknar också med en stor omsättning europaparlamentariker (MEP) och med många nya ansikten.

EPSU är helt säker att om konkreta sociala alternativ presenteras för väljarna kommer deltagandet i EP valet att öka, EU:s demokratiska grund stärkas och våra övergripande mål att hjälpas. EPSU kommer att satsa på arbetstagares rättigheter, jämställdhet, rättvis beskattning och att främja grundläggande rättigheter (rätt till vatten, rätt till vård, rätt till omsorg, rätt till energi). För detta behöver vi starka progressiva krafter i parlamentet.

EPSU:s medlemsförbund borde därför bli aktiva inför EP valet, och:

- Uppmuntra alla att rösta (särskilt fackliga medlemmar)
- Påminna medlemmar om att EP kan åstadkomma förändringar (t.ex. skatter, rätt till vatten, handel, balans mellan arbete och fritid, skydd för visselblåsare, jämställdhet)
- Påminna medlemmar om att EP är den mest öppna, demokratiska av EU:s institutioner och har medbestämmande med rådet vad gäller viktiga ärenden, som EU:s budget, socialpolitik, jämställdhet och den inre marknaden. De nya parlamentarikerna kommer att välja den nya EU-kommissionens ordförande
- Stödja progressiva kandidater
- Begära att europaparlamentet får en jämn könsfördelning

2. Prioriteter och EPSU:s medlemsförbunds viktigaste krav vad gäller sjukvård och sociala tjänster

På mötet den 27 februari 2019 bestämde och fastslog EPSU:s fasta kommittén för sjukvård och sociala tjänster (SC HSS) ett antal gemensamma prioriteter, som bygger på EPSU:s kongressmotioner 8 och 11 2014, samt de senaste fem årens arbete. EPSU:s medlemsförbund ombuds använda det här underlaget och prioriteterna som skissas för sin egen verksamhet och/eller kampanjer med sina medlemmar och/eller allmänheten beträffande valet till europaparlamentet i slutet av maj.

För EPSU och dess medlemmar inom vården måste patienters hälsa, säkerhet och välmående samt goda arbetsvillkor och löner för anställda inom sjukvård och sociala tjänster stå i centrum för EU:s politik.

Sektorn sjukvård och sociala tjänster är en ekonomisk och social rikedom. Offentliga investeringar i sektorn är framför allt ett politiskt val för samhällen som inriktar sig på medborgarnas hälsa och välmående, som en garanti för deras sociala rättigheter och en hållbar ekonomisk utveckling. Det är felaktigt att endast se branschen hälsovård och sociala tjänster som en kostnad för samhällets ekonomi, nationella sjukvårdssystem eller sjukvårdsförsäkringar, och att bara fokusera på att optimera utgifter och driva åtstramningsåtgärder. Detta gäller också en europeisk offentlig politik beträffande bärkraftig sjukvård och sociala tjänster.

EPSU och medlemsförbund som organiserar arbetstagare inom vård och sociala tjänster har som **viktigaste gemensamma krav och politiska prioriteter** i valet till europaparlamentet och därefter:

- **Sjukvård och sociala tjänster av hög kvalitet åt alla**
- **Tillräckligt med välkvalificerad personal, med utgång från en föreskriven säker, effektiv bemanning, med goda arbets- och lönevillkor** för anställda inom sjukvård och sociala tjänster, då en tillräcklig, frisk och välutbildad personal också har en positiv inverkan på vårdens och tjänsternas kvalitet samt på patienter och användare av dessa tjänster
- Vård- och sociala tjänster **till ett rimligt pris och som är tillgängliga för alla**
- Vård- och sociala tjänster som **erbjuds i allmänhetens intresse**, till stöd för principen om offentliga tjänster, och som **drivs utan vinstsyfte**
- **Fackliga organisationer och arbetstagare ska vara fullständigt involverade i att utforma och reglera den digitala omvandlingen av vård och sociala tjänster**, på arbetsplatser och på branschnivå, och genom att utnyttja rätt till information och samråd, lagstiftning på olika nivåer, kollektivavtal och arbetsplatsavtal.
- **Hållbar, socialt ansvarig finansiering** av statliga socialförsäkringssystem, baserade på solidariska system och instrument, inom områden som sjukvård, äldreomsorg, omvårdnad av personer med funktionshinder, barnomsorg och socialarbete.
- Bättre sysselsättnings-, bostads-, utbildnings-, yrkeskvalifikations- och miljöpolitik, då dessa faktorer är centrala vad gäller att **främja god (folk)hälsa**

EPSU och anställda inom vård och social omsorg anser att princip 8 "social dialog och arbetstagarengagemang", 10 "hälsosam, säker välanpassad arbetsmiljö och dataskydd", 11 "barnomsorg och stöd åt barn", 16 "hälsovård", 17 "inkludera funktionshindrade" och 18 "långtidsomvårdnad" i den europeiska pelaren för sociala rättigheter måste omvandlas till konkreta, varaktiga åtgärder av EU:s medlemsstater, arbetsmarknadsparter och EU:s institutioner.

"Ta hand om dem som tar hand om dig" bör bli en ledande princip för politiska beslutsfattare på alla nivåer. EPSU och dess medlemsförbund, som fokuserar på de positiva bidrag som branschen vård och sociala tjänster och dess anställda utgör för våra samhällen och en hållbar ekonomisk utveckling, ser det som en potential och den rätta inställningen för framtiden. Det kräver emellertid att vi ändrar vårt sätt att se på branschen. Vi måste göra det genom att erkänna vård och sociala tjänster som äkta alstrare av välmående och tillgångar.

3. Nästa EP måste bli gynnsamt inställd till offentliga tjänster och arbetstagare

Vi behöver ett EP som står för ett progressivt, demokratiskt och socialt Europa. Vad innebär det rent konkret? Vi förväntar oss att MEP stöder en europeisk agenda, som leder till god sysselsättning, arbetstagares rättigheter och allmän tillgång till offentliga tjänster av god kvalitet, bl.a.

- Ger stöd åt offentliga investeringar i kollektivt finansierade, demokratiskt styrda offentliga varor och tjänster som baseras på grundläggande rättigheter (t.ex. rätt till vatten, rätt till energi, rätt till omsorg, rätt till vård). EP borde motsätta sig inre marknads- och handelspolitik, som kräver mer liberalisering av offentliga tjänster.
- Erkänner värdet av offentliganställda och att alla arbetstagares sysselsättningsrättigheter säkerställs, oavsett vem arbetsgivaren är, vad man har för anställningsavtal eller status. Lika behandling av alla arbetstagare – inte minst vad beträffar rätt till information och samråd om omstrukturering – är ett måste i Europa.
- Gör framsteg i riktning mot progressiv, öppen, effektiv beskattning. EP har spelat en viktig granskningsroll beträffande bolagsbeskattningsuppgörelser och skatteparadis, även i EU, som skulle kunna vidareutvecklas.
- Avvisar privatisering av offentliga tjänster, också genom offentlig privat samverkan (OPS). EP borde särskilt motarbeta garantier som ges till privata investerare vad gäller OPS.
- Erkänna hotet som ställs av privat förvaltade EU normer (CEN) och certifierings- eller ackrediteringssystem i bestämmelser och kollektivavtal, som är de metoder som helst används för att fastställa kvaliteten på tjänster och på arbete.
- Förhindra att investerare får särskilda rättigheter i handels- och investeringsavtal (inklusive den nya multilaterala investeringsdomstolen, Multilateral Investment Court (MIC))

Det är nu dags att börja informera arbetstagare och fackliga medlemmar om arbetet som görs av Europas fackliga organisationer för att förbättra våra rättigheter. Och att påpeka vem som står i vägen för framsteg. EPSU:s sekretariat är berett att hjälpa fackförbund som tar fram artiklar och informationsmaterial om Europa.

EPSU går samman med andra organisationer som har samma värderingar och liknande krav, om det hjälper oss att driva våra synpunkter.

Det blir viktigt för EPSU:s medlemsförbund att planera kontakter med nya MEP efter valet. Dessa kontakter blir mycket värdefulla under hela nästa parlamentariska mandatperiod. För att hjälpa till ska EPSU inrätta en särskild webbsida för EP valet.

EPSU kommer att arbeta med EFS, federationer, allierade och sociala rörelser och uppmuntra MEP att förbinda sig att stödja ovanstående frågor.

Bryssel, den 28 februari 2019